

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I JÖNKÖPING**
Enhet 1
Danijel Randau

DOM
2011-09-28
Meddelad i
Jönköping

Mål nr
3581-11 E
Domare 1:1

Sida 1 (6)

SÖKANDE

Markspecialisten/Högberg i Väst AB, 556811-5090
Navåsen Fridhem
519 94 Björketorp

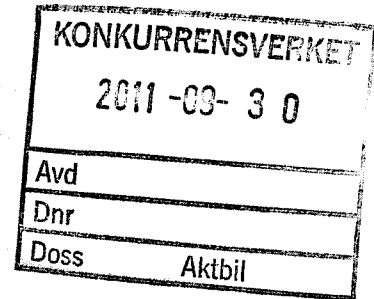
Ombud: Advokaten Andreas Hagen
Advokatfirman Inter
Box 87
101 21 Stockholm

MOTPART

Teknik- och servicenämnden i Marks kommun
TFS Lokalförsörjning
511 80 Kinna

SAKEN

Offentlig upphandling

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Marks kommun genomför en förenklad upphandling av en nyanläggning av en konstgräsplan i Skene. Markspecialisten/Högberg i Väst AB (Markspecialisten) uteslöts ur upphandlingen eftersom man inte använt det till anbudsfrågan bifogade anbudsformuläret, vilket krävdes enligt de administrativa föreskrifterna. Där anges i punkten AFB.15 sista stycket följande: "Anbudsgivare ska besvara gråmarkerade fält direkt i bifogat anbudsformulär, hänvisning till bilagor där ej särskilt efterfrågas godtages ej och medför att anbudet förkastas. Till anbudsfrågan bifogat anbudsformulär ska användas av anbudsgivaren, omskrivna bilagor godtages ej och medför att anbudet förkastas".

Dok.Id 47683

Postadress
Box 2201
550 02 Jönköping

Besöksadress
Östra Storgatan 33 A

Telefon
036-15 65 00

E-post:
forvaltningsrattenijonkoping@dom.se

Telefax
036-15 66 55

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

I punkten AFB.31, anges bl.a. att anbudet ska vara skriftligt och att bifogat anbudsformulär ska användas. Vidare ska anbudet (i enlighet med bifogat anbudsformulär) innehålla bl.a. fast pris på entreprenaden i sin helhet (exklusive mervärdesskatt), prissatt beskrivning med mängder och prissatt timprislista. Anbud ska vara baserat på i mängdbeskrivningarna upptagna kvantiteter. I prissatt beskrivning med mängder ska slutsumman överrensstämma med anbudssumman. Om inte så är fallet ska mängdbeskrivningen justeras, så att detta villkor uppfylls, utan att angivna kvantiteter ändras.

Av innehållet under rubriken Värderingsgrunder vid prövning av anbud, punkt AFB.52, följer att prövning av inkomna anbud sker i två steg, nämligen kvalificerings- och prövningsfasen. I steg 1 kontrolleras att anbudsgivaren uppfyller de ställda krav som finns i förfrågningsunderlaget under bl.a. AFB.31. I steg 2 kontrolleras att samtliga ska-krav på efterfrågade produkter och tjänster uppfylls. Slutligen vidtas en jämförelse av anbudspriser och det anbud som uppfyller kraven enligt de uppräknade stegen och erbjuder lägsta pris antas.

Markspecialisten yrkar i första hand att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse har gjorts med innebörden att en ny utvärdering ska göras där anbudet från Markspecialisten ska ingå och i andra hand att upphandlingen ska göras om. Till stöd för yrkandena anförs i huvudsak följande. Bolagets anbud ska utvärderas då det har uppfyllt kvalificeringskraven. Förfrågningsunderlaget har varit så otydligt att det får anses strida mot principerna om likabehandling, förutsebarhet och transparens. En utgångspunkt för tolkning av kraven i förfrågningsunderlaget får anses vara textens normala språkliga betydelse enligt allmänt språkbruk. Det aktuella anbudet lämnades på det i förfrågningsunderlaget anvisade anbudsformuläret. Anbudsformuläret är ett till anbudsförfrågan bifogat formulär. Föreskrifterna under AFB.15 sista stycket kan inte tolkas på annat vis än föreskrifter för

anbudsgivaren om vilka krav som ställs på anbudsgivarens hantering av anbudsföreläret i sig. Nyttjandet av kommatecken i sista meningen sista stycket förstärker dessutom uppfattningen av att föreskriften om användning och förbudet för omskrivning syftar på hanteringen av det nämnda föreläret. Markspecialisten har följt föreskrifterna under AFB.15 genom att besvara gråmarkerade fält direkt i det bifogade anbudsföreläret, inte hänvisa till bilagor där så ej särskilt efterfrågats och använda det till anbudsförfrågan bilagda anbudsföreläret utan att vidta omskrivning av det samma. Det framgår inte av kvalificeringskraven i förfrågningsunderlaget att prissatt beskrivning med mängder ska lämnas på ett särskilt formulär. I AFB.31 uppställs inte annat formkrav på beskrivningen än att den ska vara baserad på i mängdbeskrivningarna upptagna kvantiteter, att slutsumman ska överensstämma med anbudssumman och att, om så inte är fallet, mängdbeskrivningen ska justeras så att detta villkor uppfylls utan att angivna kvantiteter ändras. Samtliga de kvalificeringskrav som har ställts på en prissatt beskrivning med mängder har uppfyllts. Markspecialisten har lämnat det lägsta anbudspriset och lidit eller riskerat att lida skada på grund av att dess anbud har bedömts felaktigt.

Marks kommun motsätter sig bifall till överklagandet och anför i huvudsak följande. Rubrikerna AFB.11 – 15 anger vad som gäller generellt för upphandlingen. Vad som gäller i detalj vid anbudsgivningen anges under AFB.3. Den generella regleringen i AFB.15 gäller även för vad som sedan mer detaljerat regleras i AFB.31. Av detta följer att det som anges under AFB.15 inte behöver upprepas i AFB.31 för att gälla. I AFB.15 anges bl.a. att omskrivna bilagor godtages ej och medför att anbudet förkastas. Detta avser samtliga till anbud bifogade bilagor. Markspecialisten gör gällande att de omskrivna bilagorna endast syftar på anbudsföreläret. I så fall skulle inte meningen ha innehållit ordet anbudsförfrågan. Företaget har i sitt anbud bifogat en omskriven mängdförteckning som enligt anlita konsult inte var möjlig att använda utan en komplettering. Kommunen har av-

stått möjligheten att begära in komplettering då sådan skulle innebära risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Markspecialisten har i och med detta inte uppfyllt samtliga krav i förfrågningsunderlaget och därmed inte varit kvalificerat för den fortsatta anbudsutvärderingen. Av förfrågningsunderlaget framgår klart vilka krav som uppställs. Principerna om förutsebarhet och transparens har därmed iakttagits.

DOMSKÄL

Av 1 kap. 9 § lagen om offentlig upphandling (LOU) framgår att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttagas.

I 15 kap. 12 § andra stycket LOU anges att en myndighet får begära att en ansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Enligt 16 kap. 1 § samma lag får en leverantör som anser sig ha lidit skada eller kan komma att lida skada i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt bl.a. 5 §. I den bestämmelsen anges att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Regeringsrätten har i rättsfallet RÅ 2009 ref. 69 uttalat bl.a. att mål om offentlig upphandling i princip gäller ekonomiska förhållanden mellan enskilda näringsidkare samt att som huvudprincip bör krävas att den part som

gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt anger vilka omständigheter han grundar sin talan på.

Regeringsrätten har i rättsfallet RÅ 2002 ref. 50 uttalat bl.a. följande. I det uppställda kravet på affärsmässighet får anses ligga att ett förfrågningsunderlag ska vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande enheten tillmäter betydelse vid upphandlingen och att en utvärderingsmodell ska vara så utformad att den är ägnad att leda till ett rättvisande resultat, dvs. att det anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt antas. Detta följer också av gemenskapsrättens krav på likabehandling, förutsebarhet och transparens. De skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp lagen om offentlig upphandling och gemenskapsrätten inte träds för när.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Till förfrågningsunderlaget är bifogat ett anbudsformulär som skolat ifyllas av anbudsgivarna. Den upphandlande myndighetens avsikt i detta avseende får anses klar. Markspecialisten har inte gjort det utan istället bilagt en egen uppställning i vilken man till punkterna i anbudsformuläret angett benämning, mängd, enhet, à-pris och summa. Uppställningen är så konstruerad att den följer anbudsformuläret. Kommunen har såtillvida inte haft ett befogat krav att uppgifterna skulle fyllas i på den blankett med anbudsformulär som fogats till förfrågningsunderlaget. Uppställningen som sådan har inte hindrat en korrekt utvärdering av anbudet. Emellertid innehåller den av Markspecialisten bifogade uppställningen en mängd felaktiga hänvisningar till de olika punkterna i anbudsformuläret, vilket krävt infordrande av förtydliganden, något som den upphandlande myndigheten inte varit skyldig att göra. Den upphandlande myndigheten har således haft fog för

att utesluta Markspecialisten från upphandlingen. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1D LOU).

Svante Stroh